

Plestenjakova razstava Risbe, v živo

V galeriji Muzeja Železniki je do 12. maja na ogled razstava Škofjeločana Janeza Plestenjaka z naslovom Risbe, v živo. Nekaj risb je tudi naprodaj.

KLARA MRAK

Janez Plestenjak je slikar, predvsem pa risar. Med številnimi stvarmi, s katerimi se kleni 86-letnik ukvarja, sta tudi ti, da je sodnik Mednarodne kinološke zveze in ljubiteljski ornitolog. Je specialist za upodabljanje človeške in živalske figuralike v okviru ekspresivnega realizma. Slika predvsem živali, zato sebe imenuje slikar animalist. Za razstavo v Železnikih pravi, da je posebna, ker je na njej zares veliko risb njemu tako ljubih živali. »Večino risb na razstavi sem narisal po naravi, nekaj ptic pa po fotografijah. Važno je, da si po fotografiji predstavljaš, kako je ptica videti v živo,« nam pove Plestenjak. »Razstavljam tudi mačke, ki sem jih pred leti narisal za knjigo Mačnice Svetlane Makarovič. V živo je risanih tudi večina psov. Rad eno in isto žival narišem v več položajih, to se vidi tako pri pticah kot pri psih in mačkah,« razmišlja. Vesel je tudi, da je razstavni prostor Muzeja

Železniki lep in prostoren, pomembno je tudi, da so eksponati na razstavi primereno osvetljeni.

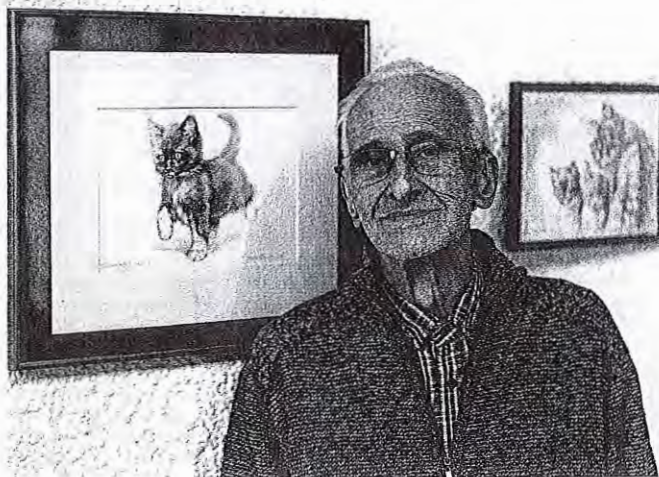
Portreti

Razstavljenih je še nekaj portretov in faraon, ki ga je Plestenjak risal v egiptovskem muzeju v Torinu. »Pred več kot 40 leti sem portretiral dva otroka in zdaj sem ju, že priletla, prosil, da sta mi posodila portreta za razstavo. Ko sem zdaj brskal po svojih slikah in risbah, sem ugotovil, da imam toliko materiala, da niti ne vem, kaj vse imam.« (smeh). Na razstavi vidimo tudi portret Primoža Trubarja. »Sem zelo verno prepisal oziroma prerisal tudi njegove zapisane besede ob portretu.« Zadnji razstavljeni portret, pove sogovornik, je nastal decembra lani, ko je na prednovolnem druženju umetnikov narisal kolegico kiparko iz Žirov. »Risal sem jo iz profila, mislim, da je nastal kar fin portret,« se zamisli in doda, da vedno obžaluje, če risarskega bloka ne vzame s

sabo. »No, če ga pa vzamem, pa redko nič ne narišem,« se zamisli.

Rad riše živali v gibanju

Lepe spomine ima na razstavo, ki je bila septembra lani v Celju. »Na evropski razstavi psov, ki je samo enkrat letno, in lani je bila prav v Celju, sem imel razstavo pasjih portretov. Mi je žal, da nisem večkrat razstavljal na kaki takšni priložnosti, bi imel več od tega kot pa od tega, da sem pasji sodnik,« pripomni duhoviti sogovornik, ki je zelo vesel, kadar mu uspe dobra risba živali v gibanju. V najinem pogovoru beseda velikokrat nanese na njegovo ljub hobi: poslušanje in prepoznavanje ptic. »Prvi pevec med pticami je zagotovo slavček, takoj za njim pa postavljam cikvota, ki poje visoko v krošnjah dreves,« mi zaupa. Načrtov mu ne manjka, v mislih že snuje novo razstavo, na kateri bi na ogled postavil risbe glasbenikov, ki jih je portretiral na koncertih. Tovrstno risanje je namreč ena

Janez Plestenjak rad riše živali v gibanju. / Foto: Simon Benedičič

od njegovih velikih strasti. »Med drugimi sem na koncertih narisal dva svetovno priznana tenorista, Joséja Carrerasa in Plácida Domingo, pa pianistko Martho Argerich in sopranistko Anno Netrebko, našega tenorista

Janeza Lotriča, tenorista Jonasa Kaufmanna, flavtistko Ireno Grafenauer, klarinetista Mateja Bekavca. Dosti risb je tudi s koncertov z dirigentom Tilnom Drakslerjem,« pove Plestenjak, ki ga je pritegnilo tudi risanje na

predstavitvah Škofjeloškega pasijona. »Pri mojem potomstvu in sorodstvu je pa tudi nemalo likovne in tudi glasbene nadarjenosti,« najin pogovor sklene iskriivi sogovornik Janez Plestenjak.

Serijski morilec za železno zaveso

Prejšnji teden se je v Medvodah začelo snemanje igrane serije Pošast za železno zaveso, ki jo kot scenarist in režiser podpisuje Tomaž Gorkič. Zgodbo serije so navdihnili srhljiva dejanja jugoslovanskega serijskega morilca.

IGOR KAVČIČ

V teh dneh – predvidenih je dvajset snemalnih dni – na različnih lokacijah v Medvodah, Trzinu, Ljubljani in na Vrhniki poteka snemanje nove igrane serije Pošast za železno zaveso. V senci socialistične Jugoslavije se odvija napet psihološki triler, ki razkriva temne plasti življenja na robu družbe. Počasi se izrisuje lik tihega, na videz neškodljivega posameznika – človeka, ki se zliiva v okolico, a v sebi nosi pošast.

Režiser Tomaž Gorkič je o razvoju in vsebini serije povedal: »Celoten proces razvoja zgodbe in projekta je trajal skoraj deset let, preden je dobil svojo končno podobo v obliki serije, ki zajema obsežno zgodovinsko časovno obdobje. Zgodba prepleta usode posameznikov, umeščenih v družbeni kontekst tistega časa, in jih povezuje v celoto, ki deluje kot svojevrsten, izkripljen odsev človeške družbe. Prav ta izkripljenost pripelje k oblikovanju – in celo

malikovanju – kulta serijskega morilca.«

V glavnih vlogah nastopata Svit Stefanija in Saša Pavlin Stošič. Ob njiju se v epizodnih vlogah pojavljajo Marko Mandič, Sebastian Cavazza, Luka Cimprič, Andriana Boškoviča, Karin Komljanec, Boris Kerč, Katarina Stegnar, Alenka Kraigher, Marinka Štern, Nebojša Pop Tasić in številni drugi.

Ustvarjalno ekipo sestavljajo direktor fotografije Miloš Srdić, kostumografinja Sanja Grcić, scenograf Zoran Lesjak, oblikovalka maske Eva Uršič, montažer Jurij Moškon, oblikovalec zvoka Boštjan Kačičnik in skladatelj glasbe Davor Herceg. Producentka serije je Deja Škerjanc, izvršna producentka Eva Tomazin Zevnik, obe iz Zavoda 666 Productions.

S podpora Slovenskega filmskega centra

Igrana serija, ki nastaja pod režisersko taktirko Tomaža Gorkiča, je ena prvih igranih serij, ki nastaja s

Prejšnji teden je v Medvodah padla prva klapa nove igrane serije Pošast za železno zaveso.

/ Foto: Zavod 666 Productions (Eva Tomazin Zevnik)

finančno podporo Slovenskega filmskega centra. Ta je v skladu s svojim strateškim načrtom leta 2022 prvič razširil javni razpis za avdiovizualna dela tudi na igrane serije ter s tem začel financirati tudi realizacijo izvirnih slovenskih igranih serij.

Z novimi načini uporabe avdiovizualnih del in novimi načini distribucije namreč v ospredje prihajajo tudi drugi formati. Predvsem serije, tako kratke kot dolge, televizijske in spletne, ki danes enakovredno stojijo ob buku filmu.

Slovenski filmski center si tako z dodeljevanjem finančne podpore kakovostnim igranim serijam prizadeva, da bi se tudi slovenska produkcija televizijskih serij okrepila kot komercialno najbolj zanimiv segment domače avdiovizualne industrije.

V zadnjih letih je bilo tako na razpisu Slovenskega filmskega centra za igrana avdiovizualna dela podprtih pet igranih serij. Med njimi je že realizirana in javno predvajana mladinska serija Kaj + Ester za vedno režiserja Tosje Flakerja Berceta, prav tako pa je že posneta tudi otroška kriminalka po istoimenski knjižni predlogi Smrdljivci, ki jo je režiral Filip Jembrih Jandras. Po napovedih RTV Slovenija si bodo mladi gledalci to serijo lahko ogledali že to pomlad.

V letu 2025 so predvidena snemanja še treh izvirnih igranih serij, ki jih prav tako finančno podpira Slovenski filmski center: Plemstvo v režiji Žige Virca, Totalna rulerka v režiji Aleša Zemlje ter Trezor, ki nastaja v režiji Matevža Luzarja.

Serijo Pošast za železno zaveso je finančno podprl Slovenski filmski center, koproducenti pa so RTV Slovenija, A Atalanta, Zvokarna, MB Grip in Društvo veselih umetnikov.